

SZENTES és VIDÉKE

VEGYES TARTALMU LAP

Megjelen vasárnap és csütörtökön reggel.
Előfizetési ár:
negyedévre 1 frt 25 kr., fél évre 2 frt 50 kr., egész évre 5 frt.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
I. tized 306. sz., Sonnenfeld Sámuel úr házában,
hová a kéziratok címzendők.

Hirdetéseket és nyílt-téri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt árjegyzék szerint számít fel.

Ünnepi hangulatban.

Mintha villanyütés érte volna a nemzetet, mintha forró láng bizsergése végig valamennyi magyar ember szívében, — úgy állunk még most is, kábulan az örömtől, az elragadtatástól. Az a kézirat, melyet dicsőségesen uralkodó királyunk intézett Bányffy báróhoz, magyar miniszterelnökéhez, olyan nemzeti ajándékot foglal magában, a milyen csak legmerészebb álmainkban, nemzeti vágyódásaink távoli ködében élt messze csilagképen, melyet elérhetni vágyunk, óhajtunk, — ne nem igen remélünk.

Mi történt hirtelen, a mi ennyire javunkra billentette az igazság mérlegét?

A magyar nemzet ma is az a hűséges, lojális, szorgalmas, törekvő, nagy jövőjű nemzet, — a mely mindig volt. Ma is hódolattal, hűséggel veszi körül a királyi trónt, ma is úgy szereti hazáját, mint saját vérét s ma is jobban szereti szabadságát, mint saját forrongó piros vérét . . .

S mégis előáll egy hatalmas fiatal császár, a németek nagy uralkodója s ditirámbokat zeng a magyar nemzeti dicsőségről, a magyar nemzet király-hűségéről.

Aztán jön a mi ősz hajú, fenkölt lelkű királyunk s hozzányúl hűséges nemzete szívéhez s megpengeti benne a legérzékenyebb idegeket s öröme, határtalan lelkesedésre dagasztja lelkét, büszkeséget csepegtet örömmel tele szívébe egy nagylelkű elhatározással, melyben felmagasztosítja nemzeti hőseinket, nagy vezéreinket.

Előveszi a király a magyar nemzet történetének dicsőséggel teljes nagy könyvét s azt mondja:

„Hű magyar népem! Ezt a szent könyvet becsüld meg, mint a jó keresztény az evangéliumot, mint a jámbor zsidó a Mózes könyveit, mint az igazhíttű mohamedán a maga koránját. Ebben a szent könyvben meg vannak írva a legragyogóbb nemzeti dicsőségek, — a nagy bölcseségek, harci vitézségek, király iránti hűségnek, tiszta jogérzetnek legszebb példái, benne vannak mindazok az erények, melyek az én hű magyar nemzetemet aranyalán fényesebben, drágakónál ékebben díszítik.

Ezeket a ragyogó példákat szem előtt tartsa minden magyar, minden tetteben, minden szándékában.

S hogy szem előtt tarthassa, azon akarok én is lendíteni csekély erőm-

ból, midőn rendelem, hogy saját udvartartásom költségeinek terhére, arra való ihletett művészek készítsék el a nemzeti történelem kimagasló férfainak szobor-emlékeit s azokkal díszítsék ragyogó fővárosom legszebb tereit, útait és gyülekező helyeit.

Ezt rendelem én, a magyar király, a magyar nemzetem dicsőségére!

Ezt mondja a mi bölcs királyunk hű nemzetének.

Es nemokára ott fogjuk látni a vértanú Szent Gellért püspök, a bíboros Pázmány Péter, a hős Hunyady János és Zrínyi Miklós, a szabadságharcos Bocskay István és Bethlen Gábor, a jogtudós Verbőczy István, a történetíró Anonimus királyi jegyző, a dalköltő Tinódy Sebestén és hadvezér generális Pálffy János gróf szobrait a fővárosban s minden magyar szív öröme dobban, ha látni fogja rajta az aranybetűs feliratot, mely történetének legszebb korszakaira emlékezteti s ha látni fogja az ajánlatot, mely így fog hangozni felénk a szoborról:

Emelte a király, hű nemzetének.

Szinte példátlan eset a világhistoriában.

A világ nagyvárosaiban látunk hatalmas szoboremlekeket. Nemzetek emelték nagy királyaiknak dicsőítésére. De azt még sehol sem láttuk, hogy egy fejedelem annyira közel járt volna nemzete szívéhez, hogy annak legszebb álmait öntse ércbe s történelmi hőseinek hódoljon a művészet megörökítő eszközeivel.

Valami megkapó van ebben a királyi elhatározásban, mely egyszerre határtalan öröme gyulaszt s könyekre fakaszt bennünket.

Áldásuk érte a legnemesebb királyi szív.

Törhetetlen magyar hűségünknek szebb jutalmát ennél nem is álmódhatuk.

Jöjjön bármily nehéz idő a magyar nemzetre, — erre a királyi tényre mindig, de mindig büszke örömmel fog visszaemlékezni a magyar, s nem lesz olyan hatalom, mely közte és királyi háza között félreértést, visszavonást támaszthatson.

De ha lesz alkalom, hogy régi kipróbált hűségünket ismét hívni fogja a király, ott leszünk mind egy szálig, magyarok, s le fogjuk róni hálánkat életünkkel, vérünkkel — a haza, a király megmentésére.

Ha nem volnánk magasra emel-

kedett ünnepi hangulatban, szólhatnánk az eseménynek messze kiható politikai jelentőségéről s azokról a kombinációkról, melyeket itthon is, a külföldön is hozzá fűzünk.

De nem akarjuk elterelni a lelkesedés kitörő mámorát s meghagyjuk a politizálást azoknak, akiknek az kötelességük.

Mi mélyen megilletődve, büszke lángolással, nemzeti dicsőségünk fényétől eltelve kiáltunk:

Éljen a jó király, a ki megérti nemzetét, a ki megérzi szíve dobbanását!

Éljen a király!

Szentes hódolata. Nem, mert a városi képviselőtestület úgy határozta, nem is azért, mert hogy a polgármester végzésileg rendelte, — hanem benső szükségből, szívének igaz, önként megnyilatkozó meleg szeretetével ünnepelte meg Szentes város népe, annak minden társadalmi rétege a f. hó 4-én, dicső királyunk, I. Ferencz József nevenapját, hogy ezzel is kimutassa, milyen rajongással csügg a szeretett fejedelmen és milyen mély hódolattal van felséges személye előtt.

Az ünneplés reggelén nemzeti lobogódiszt öltöttek a középületek és magánházak s az egyre aláhulló eső dacára is megteltek a templomok ünneplő, lelkes közönséggel, mely összesereglett, résztvenni a hálaadó istentiszteleteken.

A városi képviselők és tisztviselők a polgármesteri hivatalban gyülekeztek össze fél 8-kor és onnan testületileg vonultak a református templomba, élükön a polgármesterrel. Ott voltak: a felekezetek képviselői, a járásbírósa, királyi adóhivatal tisztviselői, élükön főnökeikkel, az arment. társulat tisztviselői F e k e t e Márton kir. tanácsos főigazgató vezetése alatt stb.

A LXI. zsoltsár két versszakának elnéklése után a ref. tanítók és tanítóképző vegyes kara adott elő hazafias éneket s aztán Gerőcz Lajos lelkész lépett a szószékre, rövid, szívből fakadó és szívhez szóló imában kérni az ég áldását a szetettét koronás királyra, a magyar nemzetre és arra, hogy király és nemzet mindég megértsék egymást.

A vegyes kar éneke s egyházi ének után a közönség, élén a jelzett testületekkel, már lelkes hangulatban ment — mindég szakadó esőben a zsidó templomba, melynek bejárata fölött nemzeti színű drapériában ékeskedett a felírás: Éljen a király!

Itt a királyhimnus éneklésével kezdődött a hálaadó istentisztelet; azután az egyház kántora járult a frigszekerű elé, hogy tisztán csengő, zeneileg szépen képzett tenorjával élénkelje a héber királydalt, melyet harmónium és férfikar kísért s mely mélyen

meghatotta az ünneplő közönséget, kivált mikor az egyházi dal egyszerre legyen atolvadt a H i m n u s első vers-szakába.

Ének után Hoffer Armin dr. hitközségi hitnöknak mondott előbb rövid, szép alkalmi imát; aztán, méltavá az ünnep jelentőségét, mélyen átértett és átgondolt, szószókilag is szépen tagolt beszédben fűzte át a magyarság történeti múltját a jelenbe, hogy aztán e dicső jelenből formálja meg a magyar haza nagy jövődjének kedvező prognosztikóját.

A jeles beszéd mély hatást tett a hallgatóságra és iszentisztelet után sokan szettek üdvözölni a fiatal szónokot.

Egyházi ének és a közönség által állva énekelte Szózat fejezte be a sikerült, szép ünneplést, mely után a hatóságok a katolikus templomba vonultak, hol az ünneplőkhoz a vármegyei tisztikar is hozzácsatlakozott, élén V a d n a y Andor dr. főispán és C s a t ó Zsigmond dr. alispánal.

Itt U l a r István dr. esperes s apátplebános celebrálta az ünnepi iszentiszteletet, fényes segédlettel s ennek végzetével a közönség a vármegyeház termébe is elkísérte a hatóságokat, hogy tanúja legyen Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága hódolatának.

Este aztán ünnepeit az egész város; azok is, kiket a rossz idő visszatartott a délelőtti háláadó iszentiszteletől; mert ez az esti ünneplés a családi tűzhelynél folyt le, házakunk, mikor minden hajlék ablakában kigyultak, a szeretet áldozataként, a gyertyalángok, fényt árasztani meleg szeretetünkre, mellyel dicső királyunk felséges alakját övezük.

Az eső akkor is neki-ekieredt s így kevés közönség volt az utcákon, gyönyörködni a kivilágításban, mely különösen fényes és sikerült volt a vármegyeház nagytermének óriási ablakaiban izzó nemzeti címerrel és két oldalról: »Éljen a haza! Éljen a király!« szintén lángbetus felirattal, továbbá a Jurenák-tekli városüzeménél, melynek ablakai, Szentes címerei közt a király nevének kezdőbetűit s két szép alkalmi felírást mutattak; s aztán a főgimnaziumnál és a postahivatalnál. Legtöbb volt egybeült az »Éljen a király!« felírással transparent, amint hogy Szentes népének szívében a király iránt való szeretet, agyában ez az óhaj is dominált e szép ünnepi napon.

Hivatalától feifüggesztett ügyész.

L á n g József Szentes városi ügyész ellen, kit rövid idő előtt választottak meg Budapestről, hol gyakorló ügyvéd volt, ez állása, — V a d n a y Andor dr. főispán fegyelmi eljárást rendelt el s egyidejűleg fel is függesztette őt az állásától.

A fegyelmi eljárás elrendelése mindig tag tért enged mindenféle magyarázatásnak és találgatásnak. Ezeknek legsikeresebben a teljes nyilvánosság állhatja útját, mely az okot leplezetlenül tárja a közönség elé, hogy maga lásson és — elmélkedvén — ítéljen.

Ez lévén ilyes ügyekben a nézetünk, minden magyarázat nélkül közöljük ime a főispáni fegyelmi rendeletet, a következőkben: Tekintetes alispán úr!

Figus József és Horváth Imre szentesi lakosok panasszal fordultak hozzám L á n g József Szentes városi ügyész ellen a miatt, hogy utóbbi őket árvtári tartozásuk kamajárjért jogtalanul, mert árvszékeli felhatalmazás nélkül és idő előtt perrel fenyegeti s kamathátralekukat bár le akarták fizetni, az árvtári

pénztárban addig el sem fogadták, míg L á n g József irodájában Figus József 11 fnt 40 krt, Horváth Imre 6 fnt perköltséget le nem fizettek. Az ügydarabok betekintésével meggyőződtem arról, hogy Figus József 127 fntnyi árvtári kölcsön tartozása után 1897. január elsőjétől, Horváth Imre pedig 155 fnt tartozása után 1897. évi július 1-től vannak kamathátralekban. — Minthogy pedig a városi árvszéknek 3289/97. számú végzésének 1. pontja csupán arra utasítja, illetve hatalmazza fel a városi ügyészt, hogy »az egy vagy több évi kamathátraleknek záros határidő alatt befizetésére« a feleket szólítsa fel, esetleg tölük a kamathátralekot hajtja be — L á n g József ügyésznek nem állott jogában Horváth Imre ellen pert indítani. A bekívánt és j. alatt mellékelt aktából továbbá arról győződtem meg, hogy L á n g József ügyész a nélkül, hogy a keresetet panaszoló felek ellen a bíróságnál benyújtotta vagy béléggel ellátta volna, tölük per- és béléggel költés fejeben, 3 fnt 38 krnyi kamattartozásukkal arányban nem álló 11 fnt 40 kr., illetve 6 fntnyi összeget zsarolt ki. Mint az árvszékbeli tisztségnek j. alatt idemellékelt főkönyvi napló-kivonatából látható, nem kevesebb, mint 126 esetben követelte el L á n g József, azért, hogy magának illetékelen hasznot szerezzen, azt a visszaélést, hogy a kamathátralekkel csupán a folyó évre adós, többnyire szegény sorsú szentesi polgárokat perrel zaklatta. — Igen valószínű, hogy sokat közülök ép úgy megsarolt, mint ez az eset Figus József és Horváth Imre nézve fentforog. — Mindezeknél fogva L á n g József Szentes városi ügyész ellen, állásától való egyidejű felfüggesztéssel és fizetésének egyhámadára szorításával, a fegyelmi vizsgálatot elrendelem s Figus József és Horváth Imre panaszán kívül, azt a tiszti ügyésznek a többi 126 esetben követett eljárására is kiterjesztem. — Felhívom címet, hogy a további eljárást saját hatáskörében fogyanatosítani sziveskedjek. Ezen határozatnak felfüggesztést elrendelő része felebbeszen esetén is végrehajtandó. — Fogadja kiváló tisztelem nyilvánítását. — Szentesen, 1897. évi október hó 4-én. Dr. Vadnays k. főispán.

Hódoló megyegyűlés.

— Október 4.

Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága rendkívüli közgyűlést tartott a f. hó 4-én.

Rendkívüli volt az alkalom, mely e közgyűlés összehívására okul szolgált: szeretett királyunk, I. Ferenc József egy rendkívüli paratlan nemeselkü tényének megünneplése, mellyel fejedelmi bőkezűségében összekötötte historiai multunkat a jelennek s emlékeztetül jövődjő századok késő ivadékaiknak is, udvartartása költségére, a magyar történet tiz nagy dicső alakjának rendelt szobrokat állíttatni magyar fő- és székvárosában.

E felséges királyi cselekedet megérdemelte, hogy országszerte fellobbanjon nyomán a lelkesedés hatalmas lángja és az ünnepi hangulat a dicső, magyar nemzeti érzületű király előtt való általános szeretetteljes hódolásban nyilatkozzék meg, ahogy vármegyénk törvényhatósági bizottságának e rendkívüli közgyűlésén is megnyilvánult.

A gyűlés előtt háláadó iszentisztelet volt, ő felsége névnapjára, a tempiomokban és délelőtt 11 óra volt, mikor a törvényhatósági bizottságnak — a rossz, esős idő dacára vidékről is szép számban összegyűjtött tagjai lelkes éljenzéssel fogadták a gyűlésteremben diszmagyarban megjelent V a d n a y Andor dr. főispánt, aki — az »Éljen a király!«-t következő szép és állam-életünk mai helyzetét a multból érdekesen kifejtő beszéddel nyitotta meg a gyűlést:

Századok óta nem remélt, nem is ál-

modott fényes, dicsőséges korszak viradása jelentkezik hazánk egén.

Mintha nemzetünket a sors, az ezer éves európai életünk összes fájalmiért, az eltipratásokért, többszöri megaláztatásért, a keresztény szentvédett krisztusi vértanuságokért — egyszerre kárpótolni akarná!

E rendkívüli közgyűlésre vár a feladat, hogy örömtük, lelkesedésünk és halánk, melyet az égi Mindenható iránt az imént róttunk le, kifejezést, — méltó kifejezést találjon földi jötevőink irányában.

En, — mielőtt közgyűlésünk szónokai a nagy nemzeti örömet és lelkesedést méltatnák, csak a jelen dicső korszaknak közvetlen megelőzőjére, melyből emez született, akarok néhány szóval visszatérni.

49-ki forradalmunk leveretése után mindenki azt hitte, hogy hazánk fénylő csillaga örökre leeseit az égről, — leeseit a sirba, melyet a szövetezett ellenségek öldöklő hadai, a nemzeti elbizakodottság s egymással versenyző vezéreink és kormányferink megáztak.

A halálomok tetsző csapásra, halálos dermedés korszaka következett.

»Megrontva bűnöd és a régi átok, Beteg valál, s nem érezéd, óh magyar; Nép, a hazában nem volt már hazátok: Sirt még hogy adna, állt az ós ugar. S mint lepke a fényt elkábulva issza, Ugy lón nekünk a romlás — élvezet; Egy-ét kebel fajt még a multba vissza; Nem volt remény már, csak emlékezet.«

A setétségben vonagló nemzet inkább félve, mint erejében bizva, egyetlenny fáklának bágyadt, bánatos fényére függeszté tekintetét, arra a fákláyra, mely a kehidai magányból világított felé.

És e fáklva lángja világítani kezdett mezőkön, falvakon, városokon át, a nemzeti géniusz szöveteinek erejével és bensőségével. Fényétől az elnyomók lelkében engedékenység, — a nemzetében életerő és munkaredv tamadt.

Deak Ferencz páratlan bölcsesége és nemes hazafisága visszavezette a beteg nemzetet a sir szelétől az élethez!

A mi a pszichológ előtt akkor lehetőknek sem látszott, megelőzte az egyetértés ösvényét — az egymással meghasonlott király és nemzet számára.

Az ő lángesze tisztában volt vele, hogy dicső, nemes uralkodó, — nemes nemzetet áll szemben. — Ha megismerik, megszeretik egymást!

Mennyi kétely, mennyi bizalmatlanság fűződött Deak legnagyobb alkotásához, a 67-iki kiegyezéshez!

»Nem lehet őszinte.«

»Nem tarthat sokáig.«

»Gyarmattát tett bennünket.«

»Annyi tönk felé visz.«

Sőt olyan hang is hallatszott, hogy a 67-iki kiegyezés Európa nemzeti sorából végkép, örökre kitorölt bennünket.

A nemzeti öröm és lelkesedés ezen óráiban, e hiób próféták jelszavai felett a magyarság milliói, boldogságtól sugározó arcokkal mosolyognak.

Dicsőség a királynak!

Dicsőség Deak Ferencz emlékezetének!

Az utolsó mondatnál a főispán és a törvényhatósági bizottság tagjai felemelkedtek helyükről és lelkes, hatalmas éljenriadalom harsogott fel a szeretett király emlitésére, melynek szüntével C i c a t r i c i s Lajos dr. főjegyző tette meg, rövid, de gyűjtő hatású, lendületes beszéd kíséretében, a törvényhatóság mély hódolatát tolmacsoló indítványt, a következőkben:

A legközelebbi napok eseményeinek keretéből nemzeti öntudatunk emelőleg s mintegy történelmi nevezetességgel domborodik ki Ó Császári és Apostoli Királyi Felségének folyó évi szeptember hó 25-én kelt legmagasabb leirattal közzétett azon elvártatása, amely szerint az ország székesfővárosában, a királyi udvartartás költségei terhére, a nemzeti élet különböző terein kitüntet hazafiak szobrainak felállítását rendelte el.

E nagyelkő és magaszos fejedelmi

tény által megelevenednek a magyar nemzeti géniusznak legnemesebb vonásai: a martírhálát szenvedni kész hűség, a nemzeti függetlenség, a szabadság és a haza önfeláldozó szeretete, a trón iránti hűséggel párosult víztéség, a tudomány és művészet — szóval mindaz, ami hivatva van egy nemzetet nagygyá tenni.

Valóban Tekintetes Törvényhatósági Bizottság! nem ok nélkül való az a lelkesedés, mely a legmagasabb királyi elhatározás nyomán a nemzet minden rétegét áthatja.

Egy bölcs uralkodónak útmutatása ez, hogy a magyar nemzet naggyá, hatalmassá csak úgy leend, ha hű magad önmagához azon erények ápolásában, amelyek a hazát és abban az államalkotó magyar fajt egy évezreden át fentartották, — de egyáltalán bizonyosága annak is, hogy a király és a nemzet erzelmei a legteljesebb összhangba forrtak össze, és immár valósággá vált a királyi jelszó: »viribus unitis.«

Az érzelmeik hatása alatt tiszteletteljesen indítványozom, hogy a törvényhatósági bizottság a nemzeti élet különböző térein kiütött hazafiak emlékének megörökítését tárgyozó legkegyelmesebb Királyi leirat közzététele alkalmából, Ó Felsége iránt érzett legmélyebb hálájának és tántoríthatlan jobbjágyi hűségének hódoló feliratban adjon kifejezést, a legkegyelmesebb királyi leiratot szószerin-tig szövegében jegyzőkönyvébe íktatva, az utódok örök kegyelme tárgyául örökítse meg, s végül, hogy a magas királyi kormányt, mint Ó Felsége alkotmányos tanácsadó testületét, a nemzeti érzés hatalmas fellendülése alkalmából, szerencsekívánatainak kifejezése mellett feltejesztésben üdvözölje.

Ujbol felharsant a lelkesült éjlenkiáltás a szépen megokolt indítvány nyomán, jeléül annak, hogy a közgyűlés minden tagja egyetért mindenben a szónokkal, aminek különben Fekete Márton megbízottsági tag, közéletünk ez egyik legkiválóbb vezető egyéne szóval is kifejezést adott, lelkes beszédben méltányolván dicső királyunk nemes sziv sugallta fejedelmi cselekedetét.

A mai napon — úgymond — a legalkotmányosabb uralkodó neve napján, örömmel ünnepeljük az egész magyar nemzet.

A törvényhozó testület, a vármegyék és városok törvényhatóságai, a községek, a hazafias erülettel áthatott testületek és egyesek nemes versenyre keltek, hogy ezen a napon méltóan fejezzék ki hódolatukat, szeretetüknek egész teljességét és hagyományos hűségüket, a legelső magyar ember, a koronás király felkent személye iránt.

A ki egykoron hivatva lesz napjaink történetét megírni, az oknyomozó történetírónalán joggal veheti fel a kérdést: vajjon azon fejedelmi elhatározás, mely ezedéves történetünköl 10 kiváló alaknak érbe öntését tüzte ki célul, elegendő indokoltatva azon nemes felbuzdulást, azon hazafias lelkesedést és a nemzeti hálaérzet azon általános megnyilatkozását, a melynek néhány nap óta mindnyájan tanúi, sőt a mai ünnepélyes közgyűlésünkön közvetlen részesei is vagyunk?

Valljuk meg egész őszinteséggel, hogy ezen fejedelmi tény, bármily kegyeletes legyen is, egymagában véve még alig szolgálhatna elégséges alapot és indokot a nemzet minden rétegében megnyilatkozó lelkesedésre.

Mélyebben kell hát keresnünk a nemes felhevülésnek és a céltudatos hódolatnak mindnyájunkat magával ragadó indokait.

Ezen szobroknak úgy egyenként, mint a maguk összeségében szimbolikus jelentőségük van.

Nemzetünk évezredes történetéből jelképezni fogják ezen szobrok a magyar fajnak törtéten, s a legszelsőbb áldozatokra kész haza- és szabadságszeretetét; jelképezni fogják a magyar szent koronához és annak mindenkori viselőjéhez való tántoríthatlan hűségét; a vértanúságra is elhatározott ragaszkodását vallásához és egyházához; legendaszerű víztésztét a haza szent földjéért evszázadokon át vívott harcokban; bölcsességét s törvény-

tiszteletét a békeben; nemes érzékét a nemzeti költészet ápolásában.

A magyar fajnak ezen kiváló s az államalkotás és nemzetfentartás szempontjából örök becű erkölcsi tulajdonságait a trón magasztalóról méltán, érben megörökíteni s a késő nemzedékek számára követendő példagyánánt felállítani: volti célja koronás királyunknak.

Azon szobrok, a melyeket a király hű magyar nemzetének ajándékoz, visszamatatnak a nemzet ezedéves történetére és hagyományaira, hogy azokból tanúságot merítsen: tiszteletük a multnak nagyokait és a mint ők tettek, kegyeletesen ragaszkodjunk hazánk vértáza feljéhez; erősek legyünk a jelen küzdelmeiben s reményeséget és erős bizalmat tápláljunk a magyar fajnak és a magyar nemzetnek jövőbeli hivatása iránt az európai népek nagy családjában.

Ezen szobrok állandóan emlékeztetnek fogják fajunkat és nemzetünket, hogy a trón csak akkor áll szilárd alapon, ha annak tápkövét és támaszát a nemzet szeretete, ragaszkodása és hűsége képezi; de viszont a nemzet is csak akkor egységes s kitelés befelé csak akkor képes a maga állami erejét kellőképpen érvényesíteni, ha gondolatban és érzelmeiben összeforr koronás fejedelmével.

Csoda-e, ha miedezeket így értelmezve és így megérve, a királynak a nemzet szívéhez szóló fejedelmi ténye határtalan lelkesedéssel tölti el kebleinket?

Tisztelet, hála és hódolat legyen koronás királyunknak, hogy nemes szíve és lovagias jelleme sugallatát követve, ezen szép lapot írta be a magyar nemzet történetébe.

Es mert a mai napon azért gyűltünk e helyen össze, hogy a nagyfontosságú történeti tény emlékeztetnkbe vessük és jegyzőkönyvünkben megörökítsük; mert továbbá az országnak ezen legmagyarabb vármegyéje nem maradhat tétlenül és halgatagon akkor, midőn a magyar nemzeti állam tovább építéséről és létalappjának fejlesztéséről van szó; és mert a főjegyző által tett indítvány a helyzet ezen mérlegelésnek teljesen megfelel s a koronás király kegyeletes tényének mintegy visszhangját szolgálni van hivatva: annál fogva ezen indítványt magamévá téve és pártolva, a vármegye tek. közösségének is egyhangúlag leendő elfogadásra ajánlom.

Az eljenzés meg se szűnt, mikor a főispán kimondta az egyhangú határozatot, hogy a közgyűlés a tett indítványt elfogadja s a király életésével a közgyűlést bezárta.

»Eljen! Eljen a jó, a dicső király!« — szállt imaszerűen a jelenvoltak ajkán, szívből jövő kiáltásuk a magasba és a megbízottsági tagok ünnepi hangulatban oszlottak szét.

Ujdonságok.

Szentes, 1897. október 7.

— **Gyűlések a vármegyén.** Csongrádvármegye törvényhatósági bizottsága a f. hó 15-én tartja rendes özi évnegyedes közgyűlését, a széképület nagytermében. Ezt megelőzően, a f. hó 12-én délelőtt az állandó választmány ülés, hogy a közgyűlési tárgysorozat ügyeit határozati javaslattal ellássa.

— **Az aradi tizenhárom.** Öröme gyász: az élet képe ez, az örök körforgás, melyről a költő zengi, hogy örületbe vinne, ha szeretet nem volna szíveinkbe. Az öröm-ünnepre, mely világot gyujtot szíveinkbe, hogy annak fénykévéje glóriaként öveze a dicső király felséges alakját, ránk szakadt a gyásznak, a kegyeletes megemlékezésnek bánatos ünnepe a f. hó 6-án, évfordulóján a napnak, melyen 1849-ben szabadságharcunk 13 halhatatlan emlékeztető hőse halt gyászos vértanúhalált az aradi vár sáncaiban. Ahogy szívünk örömben ujongva vígadott szeretett királyunk név-ünnepén, úgy borult lelkiinkre sötét bánat, rá következő harmadnapon, szabadságharcunk vértanúinak halála évfordulóján s megünne-

veltük az örömet, megszenteltük ünneppel honfibanatunkat is. A református és katolikus templomban volt ezuttal kegyeletes gyászistentisztelet. A városi képviselő és tisztikar Lakos Imre dr. polgármester elnöklete alatt testületileg vonultak reggel 8-kor a reform. templomba, hol még ott voltak: a polgári olvasókör, az I. 48-as népkör zászlósán, a járásbíróság és postahivatal főnökei, az ipartestület képviselői stb. Résztvett a gyászünnepben Vádnay Andor dr. főispán is, — ellenben az itthon levő nagy hazafit, Sima Ferencet hiába keresték szemeink, a távollétével tündökölt. Az istentiszteletet a Tebeneden bízunk eleitől fogva kezdettől szoltár éneklése vezette be, mely után Miklovicz József adminisztrátor mondott emelkedett, költői szárnyalású szép alkalmi imát, mely minden hallgatót mélyen megindított. Egyházi ének fejezte be a gyásznak ünnepét. Aztán a katolikus templomba ment a gyülekezet, hol Ulár István dr. apát, esperesplebános mondott teljes gégdlettel gyászmisét, megszentelve a templom középhajójában, lobogó gyertyák fényözönével övezett katófalokat. Ájtatos ének hangjainál oszlott el aztán a közönség, melynek késő ivadéka is bizonyára ünnepet fognak mindenkor szentelni — a gyásznapon, a dicső hősek emlékeztetének.

— **Társulati közgyűlés.** A csongrád-sóvényházi ármentesítő társulat közgyűlést tart a f. hó 22-én, délelőtt 9 órakor Csongrádon, a község hat tanácstermében, hogy a terhére visszamaradt 7000000 ftros teherkonvertálása tárgyában határozzon. A gyűlésen Kállay Albert szegedi főispán, a társulat miniszteri biztosa fog elnökölni.

— **Helfy Ignác,** a szegvári kerület általánosan nagyrabecsült orsz. képviselőjének állapota — a bpesti lapok hire szerint — tegnap már válságosra fordult s orvosai minden órában a katasztrófa bekövetkezésétől tartottak. A delütánt és az egész éjtel folyton deliriumban töltötte és nem ismert meg többé senkit. Mire a sorok olvasóink kezéhez jutnak, lehet a kitűnő, puritán jellemű hazafi talán már ki is szenvedett.

— **Feloldott határozat.** Jó ideje húzódo vitás kérdés a tanfelügyelőség és Szentes város közt az, vajon a városi iskolaszéki és iparostanonciskolai külön pénztárosi állásokat van-e joga a közigazgatási bizottságnak bezüntetni, vagy nincsen? — A tanfelügyelő, vajmi törvényre vagy rendeltetire hivatkozva azt vitatta, hogy van és előterjesztése alapján a várm. közigazgatási bizottsága tényleg két állás bezüntetésére és arra utasította a várost, hogy e pénztári teendőket is a közpénztári tisztsége által láttassa el. A belügyminiszter azonban, hova a város ezt a határozatot megfölebbezte, ellenkező nézetben van és megsemmisítette a közigazg. bizottság határozatát az okon, mert — úgymond — ezen állások szabályrendeletileg lévén szervezve és a városi közpénztárból javadalmazva, megszüntetésükre nézve határozatot hozni nem a közig. bizottság, hanem csakis a törvényhatósági bizottság lehet jogosult és illetékes.

— **Kiszzenvedett újság.** A Hegyi páter újságja, melyet méltán lehetett »Csongrádi Büzlön y«-nek nevezni, mert állandó organuma volt a ripkő-szórtar legszaf-tosabb mondasainak, kiszzenvedett. A szerkesztő maga adja ezt híriül, a lap mult vasárnap megjelent utolsó számában, elzokog.

ván keble fájdalmát a fölött, hogy a s z a b a d e l v ü s é g legyőzte az ő k e r e s z t é n y lapját. Dicstelen volt biz ez újságocská pályafutása és hogy ime elsenyvedt, ezzel csak n y e r a vidéki újságírás.

— **Egyleti lövészny.** A hirtelen esősre vált időjárás és a vasárnap óta alig szünetelő esőzés elmosta a f. hó 10-ről, vasárnapról a csongrádmezei gazdasági egyesület lövésznyét, miután ebben a morcos időben sem a versenypályát kimérni és kicövekelni, sem a lövésztér kellően előkészíteni nem lehet. A lövésznyet tehát elhalasztották a f. hó 17-re. Ellenben a csikódíjazást, akármilyen kellemetlen legyen is addig, vagy esetleg az napon is az időjárás, o k v e t l e n ü l meg fogják tartani a f. hó 10-én délelőtt 9 órakor, a piactéri Jurenák-terki városház udvarán s e körülményre ezennel felhívjuk az érdeklődő gazdákat és a közönség figyelmét.

— **Ünnepi társasvacSORA.** A király ő felsége f. hó 4-ki névnapj ünnepségének itteni sorrendjébe az a pompásan sikerült társasvacSORA zárta be, melyet a kaszinó nagyszobájában tartottak aznap este. Szentés város értelmiségének színe-jáva gyűlt össze az ünnepi lakomára, mintegy 150-en ülték körül a terített asztalokat, hogy kedélyes mulatozásban, bor mellett, vidám poharazással is kifejezzék a nemzeti ünnepen érzett igaz örömeiket. Asztalbontás után az ifjúság táncot is rögtönzött s aztán hajnalpirkadásig jártak nagy jó kedvvel a táncot.

— **Hajójáratok a Körösön.** A magyar folyam és tengerhajózási vállalat hajójáratokat akar behozni a Körösre is, a torkolatától fel Körös-Tarcsáig és az ezen terve kivételére eszközölt próbajáratok arról győzték meg, hogy eszméje könnyen kivihető, ha a vizütiába eső némely akadályozó műtárgyak eltávolíthatnának. A földmivélsügyi miniszter leiratilag értesítette erről a vármegyét azzal, hogy a kérdéses műtárgyak legelőszőrben helyszíni bejárás útján volnának közösen megjelölendők, mely bejárásra a maga részéről K e n e s s e y Kálmán vasúti és hajózási főfelügyelőt küldi ki azzal, hogy a helyszíni bejárás idejéről, melyet a fennevezett hajózási vállalat gőzösén, az összes érdekelt községek vagy magánosok és árment. tarsulatok képviselőinek részvételével tartanak meg, idején értesítse vármegyénk vezetőségét is.

— **Viszák a legényeket.** »Októbernek eisején be kell rukkolni! — mondja a katonanóta, de bizony változás esik ebben olykor, mint p. az idén is, mikor nem októbernek 1-re. de 3-ra esett az újonck Szentésről való bevonulása katonáékhoz. Vasárnap a délutáni vonattal indultak el hazulról az újonchadfiak Vásárhely felé és züleik, testvéreik, jó ismerőseik olyan tömegesen kísérték őket az allomashoz, hogy egész kis sokadalom képét mutatta a pályaudvar. Érzékeny búcsúzkodásban se volt hiányosság, de a legények legtöbbje vidáman ment neki a katonáéletnek, tartván a nótával: »nem a világ az a három esztendő!«

— **Jogerősen elítélt feleség-gyilkos.** Életfogytig tartó fegyházra ítélte el a szegedi kir. törvényszék P i t r i k József csongrádi lakost, aki a feleségét kendővel megfojtotta. A f. hó 4-én felvezették a sápadt rabot a csillagbörtönből birai cél és felolvasták előtte a kir. kúria ítéletét, amely szintén életfogytig való fegyházra szól. Azután visszavitték a feleséggyilkost börtönebe, honnan a napokban az illvai fegyházba szállítják.

— **A borbély-íffak bálja,** nem nagyszámú közönséget gyűjtött be a f. hó 3-án a Kass-

szálló nagytermébe; a jótékonycélnak így talán nem is igen jut semmi, mert ahogy értesültünk, a rendezőség ráfeszített a mulatságra. Azonban akik — kevesen — ott voltak a vigalomban, nincs azért okuk megbánni, hogy abban résztvettek, mert kedélyes, feszelen, családi színezetű volt ez a mulatság és az ifjúság szilaj jókedvvel táncoltatta a jelenvolt szép lányokat kivilágos kivrartdig.

— **Tömeges toloncozás.** Két csoportban 4—4 toloncot indított tegnap útnak a rendőrség. Csavargó, komédiás nép volt mindkét csoport, az egyiknek feje plane rendőrileg nyilvántartott egyén. A toloncok voltak: Weinerich Reimond, Peteria Jozefa és 4 éves lánya, meg Krausz József sz.-istvánfalvi illetőségűek, továbbá Schneeberger Ferenc, Schneeberger Anna a két éves lányával és Schneeberger Katalin kropói illetőségűek, kiket hazatoloncoltattak illetőségük helyére.

— **Fog-technikus.** Grósz Lajos Budapestről, aki e téren évek sora óta működik kitünő eredménnyel, a piactéri Haris-ház udvarán, az alsó épületben fogás z a t i m ú t e r m e t nyitott. A jeles fog-technikus mai hirdetésére ezúton is felhívjuk olvasóink figyelmét.

— **Vásár a megyében.** Kisteleken a f. hó 17-én és 18-án lesz az ideoi őszi országos vásár megtartva. A sertesévszék azon a vidéken történt megszűnése folytán, e vásárra szabad a sertes felhatás is.

Fouldrál selyemet 60 krtól 3 frt 35 krig méterenként — Japáni, chinai s. a. t. a legújabb mintázzal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes Henneberg selyemet 45 krtól 14 frt 65 krt. méterként sima, csikos, kockázott, mintázott, damasziolt sat. (mintegy 240 különböző minőségben, 2000 szín- és mintázzal s. a. t. a megrendelt árakat postabér és vámentesen hához szállva, valamint mintákat postafordultával küldnek Henneberg G. (es. és k. udvari szállító) selyemgyáral Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintézetnek. (2)

Elszámolás

a V a r g a József derekenyházi jubilált tanítónak adományozott ezüst serleg költségeire be-folyt összegzekről.

Adományoztak: Derekegyháza község és özv. Pap Imréné (Újpest) 5—5 frtot; dr. Ulár István (Szentés) 3 frt 50 krt; Kovács Imréné (Debrecen), dr. Lóbos Endre (Szentés) 3—3 frtot; Matolay Miklós, Hódicska Gyula (Derekegyháza), Hufnágel Ernő (Besztercebánya), Hufnágel Jakab, Bugyi Károly és Ferenc (Szentés), Krüg Károlyné, Kamocsai Sándorné, Korpás Pál (Szegvár), Sziber Sándor (K. Királyság), Höngig László (Vásárhely), Privler Antal (K. szt. Márton), Eördögh Aurélné (Szeged) 2—2 frtot; Cicatriciés Béla, Klaz József (Derekegyháza, Eördögh Rózika (Gödöllő), Vidovich Antal (Mindszent), Kecskeméti Gyula (Ördögös), Szlovák István (Lajostanya), Gellely Antal, Balogh Gergely (Tompahát), Vass Mátyas (Szeged), Sághy Lázár (Szegvár), Halmay József, Hajlamáth János (Mágocs) 1—1 frtot; Bú Mihály, Plaveczy József, Nusz Vilmos, Rubovszky István, Vangyel, Dr., Hatvani Endre (Szegvár) 50—50 krt; Iványos Miklós (Ördögös) 5 frtot. H e g e d ű s Imre és testvére 24 frt. Ö s s z e s b e v e t e l: 88 frt.

K i a d á s o k: nyomtatványokra 7 frt 81 krt; postaköltségre 5 frt 87 krt; ezüst serlegre 48 frt; — összesen 61 frt 68 krt, mely leüitve a bevételből, feleslegül mutatkozik 26 frt 82 krt, mely összeg, a 10 krt. postaköltségre levonásával, a katolikus tanítók árva váci tápintézete javára elküldett.

Szentésen, 1897. szept. 26.

Cicatriciés Béla.

Laptalajdonos és felelős-szerkesztő: Dr. MATÉPPY FERENC.
Társ-szerkesztő: BÁNFALVI LAJOS.

1241.1897.

Árverési hirdetés.

Néhai Maasburg Sándor kis-korú örökösei tulajdonát tevő tek-

vőség, mely áll: 160¹⁸⁴/₁₆₀₀ hold belső fábiani szántó- és 36⁶²³/₁₆₀₀ hold reketyési kaszálóból, f. hó 7-én, vagyis a mai nap d. e. 10 órakor Fábian-Sebestyén község közházánál — Szentésen — tartandó nyilvános árverésen, 3 egymásután következő évre haszonbérbe fog adatni.

Mire árverezni kívánók 10 százalék bánatpénzzel ellátva felhivatnak. Az árverési feltételek az árverés előtt le fognak olvastatni.

Szentés, 1897. október 7-én.

Zigury László,
körjegyző.

Értesítés.

A szentesi nagyérdemű közönséget van szerencsém értesíteni, hogy körutazásom alkalmával helyben, rövid időre a Haris-féle házban levő udvari lakásban

fogászati műtermemet

megnyitotam.

Elvállalok a műfogászat terén mindenféle munkálatokat, u. m. egyes és egész fogsorokat, arany, (vulkanit) és celuloidban a legújabb amerikai mód szerint, szájpaddal nélkül úgy, hogy a gyökerek eltávolítása szükségtelen; valamint betegség által elvesztett szájpaddalást is műlegesen pótolok úgy, hogy az illető minden további kellemetlenségtől mentve van.

Munkám jó és tartósságáról 28 évi kül- és belföldi gyakorlatom tanuskodik, és számtalan bizonyítványaim a nagyérdemű közönségnek rendelkezésére bocsátom.

Nagybecsű pártfogásukat kérve, maradtam
kiváló tisztelettel:
2—1

GROSZ LAJOS.

fogspecialista.
a szabadalmazott celuloid gép
feltalálója BUDAPESTRŐL.
Alapított 1878-ban.

Pályázati hirdetés.

A »Szentési polgári olvasó-kör«-ben f. é. november 1-én megüresedő vendégloási állásra, e hó 10-ig bezárólag pályázati hirdetetik. A föl-tételek alulirotnál megudhatók.

Szentés, 1897. okt. 5.

Balázsovits Norbert,
körelnök.

320897. szám. Min. bizt.

Hirdetés.

A csongrád-sövényházi ármentesítő- és belviz-szabályozó társulat folyó évi október hó 21-ik napján, délelőtt 9 órakor Csongrádon, a város tanácsstermében közgyűlést tart, melyre az érdekelt ártéri birtokosok ezennel meghivatnak.

T á r g y:

A társulat terhére megmaradó 700.000 frtos kölcsön convertálása iránti javaslat felett való határozat hozatal.

Szeged, 1897. október hó 3-án.

Kállay Albert,
ministeri biztos.